

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 frt 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Abonyi Lajos.

A magyar népszinmű és népies elbeszélés legkiválóbb írója: Abonyi Lajos halt meg a múlt héten nagyabonyi falusi nemes kuriájában.

Abonyi Lajos egyike volt a régi írógárda azon tagjainak, kik a forradalom után föllendült népies irodalom mesgyéit egyengették és a népiéletnek hü képét vitték bele elbeszéléseikkel, regényeikkel a magyar irodalomba. Abonyi Lajos majdnem páratlanul áll népies elbeszélőink között, a ki nemesak szerette a népet, de ismerte minden ízében s annak gondolkozásmódját, észjárását, árny és fényoldalait a maga eredetiségükben vetette írásaiban papírra. A nép között élve, száz és száz megkapó vonást, leírni való történetet lesett el annak ajkáról s lehet mondani, hogy Jókaié után az ő elbeszélései és regényei a legkapósabbak a magyar közönség előtt.

Abonyi Lajos, családi nevén Marton Ferencz, 1833-ban született a nógrádmegyei Kis-Terennén nemes szülőktől. Iskoláit — a pesti egyetemet is — elvégezve, a szabadságharcz alatt mint mozgó nemzetőr szerepelt, azután pedig egy lengyel menekülttől több európai nyelvet, német, angol, francia és orosz nyelveket sajátította el. 1853-ig apja birtokán gazdálkodott, majd 1861-ben Pestmegye aljegyzőjévé választották s később, 1867-től 1872-ig járási felügyelő volt. E hivatalai mellett azonban abonyi birtokán nagy kedvvel gazdálkodott s a napi munka fáradságait kipihenve, íróasztalához ült s róttá sorra azokat a szép történeteket, melyeket a napi munka közben élénk képzelőtehetsége megteremtett. Az abonyi nép nagyon szerette a tekintetes urat s mikor esténként világot látott az ablakában, elnémult a nóta, az éjjeli

lárma: „mer ismét *gyertyáz* a tekintetes ur, valami komédia készül...“ A jó abonyi nép helyesen vélekedett; a tekintetes ur *komédiái* egyike a legjobb magyar népszinműveknek, a „Betyár kendője“ című több mint ötvenszer színre került a budapesti népszínházban. Bármennyire szerette is az abonyi nép Abonyi Lajost, nem tudta kellőképp méltányolni az ő irodalmi dicsőségét s azt tartotta, hogy nem valami tisztességes munka az a komédia, mert ehun az öreg

tekintetes ur is röstelli a becsületes neve alatt elkövetni. A szerénység az igazi tehetségek jellemző vonása s Abonyi Lajos nem is tartotta magát írónak, nem hajhászta az írói dicsőséget, nem kuszott, mászott a babérért, akkor írt, a mikor a lelke megkivánta s a kizöldült eperfa, akácza épügy meghozta az íráshoz való kedvét, mint a zimankós zord téli idő és írta azokat a törülmetszett, magyarosságtól duzzadó beszélyeket, a „Fonó krónikáját“, „A szegény szücs bajá“-t, „Magda történetét“, „A pénzes molnár románczát“, „Az Észak csillaga“ című regényét stb., melyekkel maradandó nevet biztosított magának a magyar népies irodalomban, a nélkül, hogy vá-

gyott volna erre a dicsőségre. Abonyi Lajos annyira nem volt hiu az ő irodalmi munkásságára, hogy még a saját édes felesége sem tudta sokáig, hogy az ő férje ura az, a ki megírta a „Magduska öröksége“ és „Észak csillaga“ című érdekes regényeket.

A magyar népies irodalmat pótolhatlan veszteség érte Abonyi elhunytával, a ki az utolsó táblabíró-litterátus volt. Az abonyi nép örege-ifja tisztelettel hajolt meg előtte, mert az öreg tekintetes ur igazi atyja, szószólója, bírása, jótevője, mindene volt az abonyi népnek.

Abonyi Lajos.

Felhívás a magyar nép barátjaihoz.

Hazánk egére viharfelhők tornyosulnak, a föld meginog lábunk alatt s felös, hogy a lázítás üszke lángba borítja az egész országot, ha ölberakott kézzel nézzük a veszedelem továbbharapózását.

A magyar földmives megtagadja hazáját s beáll földosztónak, mert a haza csak áldozatot követel, a nélkül, hogy adna is valamit; uzsorások szipolyozzák őt, jómagunk pedig, a helyett, hogy kiszabadítanók karmaik közül, tétlenül nézzük pusztulását, sőt nem egyszer versenyre kelünk a szipolyozókkal.

Ez így nem mehet tovább. Itt az ideje, hogy tegyünk is valamit a népért, hogy kiemeljük abból az erkölcsi, szellemi és anyagi nyomorúságból, melybe őt évtizedes mulasztásaink sülyesztették!

Ne várjuk felülről a segítséget.

Alulról kell kezdeni a munkát!

Ujjá kell teremteni a társadalmat, hogy a nép bizodalma és szeretete a vezető osztályok felé visszaforduljon s megbecsülje ismét azt a rögöt is, mely neki kenyeret ad. A *nyereségszomj és önzés helyébe az egyjűretartózkodás érzetét kell lelkébe oltani*: ki kell tanítani rá, hogy mily hatalmas erő rejlik a szövetkezésben; fel kell világosítani, hogy ez egyik főeszköze annak, hogy a mai sötétségből és nyomorúságból kiemelkedhessék s egy jobb jövő alapját megvethesse.

Rázzuk fel a népet zsidbadságából és segítsünk neki, hogy szövetkezeteit megalapíthassa; hisz hivatva vagyunk rá, hogy vezessük.

Fel tehát munkára!

Kezdjük mindjárt azzal, hogy *alapítsunk fogyasztási szövetkezeteket.*

Mily szerencsés alkalom volna ez arra, hogy a néppel a szövetkezés eszméjét gyorsan megkedveltessük! Mert mégis csak szöveget üt a fejébe, hogy mi módon kaphatja olcsóbban s hamisítatlan jó minőségben nemcsak az élelmiszereket, hanem még a takarmányt, vetőmagot, nyersanyagot, szerszámokat, műtrágyát és gépeket is, szóval mindent, a mire a gazdaságban szüksége lehet.

És nem is olyan nehéz a fogyasztási szövetkezetek létrehozása. Hiszen a gróf *Károlyi Sándor* által nemrég alapított „*Hangya*“, a magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezete (Budapest, Zöldfa-utca 10) magára vállalja a dolog terhebb részét. Készséggel ad felvilágosítást; örömmel szolgál utmutatással a mozgalom szervezéséhez; kiküldi egyik képviselőjét az alapításhoz; *ellátja az újonnan alapított szövetkezetet a legjobb és legolcsóbb cikkekkel, végül felügyel vezetésére s ellenőrzi számadásait.*

Ha azután az első lépés meg van téve, a többi már magától jön.

A ki pedig azt hiszi, hogy a magyar nép nem termelt rá erre a feladatra, hogy nem érdemel bizalmat, mert nincs benne elég józan-ság, kitartás és komolyság, az téved. A hitel-szövetkezetek példája mást mutat. Legnagyobb részük megállotta a sarat s népszerűségnek örvend. Mi ez más, mint a nép megbízhatóságának és érettségének bizonyítéka? És a hitel-szövetkezetek elterjedtsége nem a mellett szól-e, hogy a nép felfogta azt a fontos hivatást, melyet azok teljesítenek? Pedig ezen szövetkezetek érdeköre aránylag korlátolt, mert elvégre is nem mindenki van ráutalva a hitelre. Ellenben minden ember fogyasztó s a jómódnak éppen úgy érdekében áll, hogy olcsó s jó minőségű portékához jusson, mint a szegénynek. Nem kell tehát attól tartanunk, hogy a fogyasztási szövetkezetekkel kudarcot vallunk.

Küzdjük tehát le azt a végzetes nembánomságot. Ne várjuk meg, hogy az ellenség betörjön a házunkba, felgyujtsa hajlékunkat, hanem tegyünk meg jőeleve mindent a magunk hatáskörében, hogy a veszedelmet elhárítsuk!

Első lépés gyanánt pedig alapítsunk fogyasztási szövetkezetet!

Országgyűlés.

A képviselőház mult héten ledarálta a kongrua-javaslatnak morzsamaradékát, azután apróbb törvényjavaslatok tárgyalásába merült bele, üres Ház előtt, kevés érdeklődés mellett. Azért gondola és tön nagyot, a mennyiben megkötött egy olyan szerződést, a melyet megkötni semmiféle joga nem volt, de hát Bánffy urék előtt nincs lehetetlenség. Elfogadtak még azután néhány kisebb jelentőségű javaslatot is, de a hét vége felé már csak félórásakadulások tartottak, holott a Háznak ugyancsak akadna dolga a tárgyalásra váró törvényalkotásokkal. Ugy látszik, a kormánynak fogalma sinesen arról, hogy kell az időt a parlamenttel okosan kihasználtatni. A részletes lefolyás a következő volt.

Mindenekelőtt a **nem katolikus lelkészek jövedelmének kiegészítéséről** szóló törvényjavaslattal végezett a Ház. Heves vita támadt annál a szakasznál, mely a kormánynak fegyelmi jogokat ad a papok fölött. *Apponyi Albert* gróf legalább annyit akart módosítani a javaslaton, hogy nemzetiségi kérdésekben legyen az utolsó szó az államé, de erkölcsi kérdésekben maguk a felekezetek döntsének. Többen felszóaltak még, a kik a kormánynak az egyházak fölött furfangosan kiesztelt fenhatóságát legalább enyhíteni akarták, de a többség minden módosítást elvetett s így a Ház a törvényjavaslatot eredeti szövegében fogadta el.

Ezután a **Japánnal kötött kereskedelmi szerződés** tárgyalása került napirendre. *Apponyi Albert* gróf a szerződés tartalma ellen nem emelt kifogást, de utalt arra, hogy Magyarország 1897. december 31

óta a külön vámterület álláspontján áll és így nem czikkelyezhet be oly szerződést, melynek minden pontjában említés van téve az osztrák-magyar vámterületről. Ez álláspontjának jogosultsága annál biztosabb, mert maga a miniszterelnök is kijelentette a múlt év december havában, hogy ő minden tekintetben elismeri, hogy abban a pillanatban, a mikor Magyarországon az önálló vámterület legalább papiroson bekövetkezett, idegen államokkal szemben együttes eljárás Ausztriával vámpolitikai kérdésekben közjogilag nincs megengedve.

Bánffy Dezső báró azt igyekezett bizonyítani, hogy önálló vámterületi alapon való állapotunk nem akadályozza azt, hogy Magyarország és Ausztria még most is folyton a közös vámterület alapján köthet vámszerződéseket. Ami a legostobább ellentmondások egyike.

Lukáts Gyula és **Thaly Kálmán** mindenben osztották Apponyi felszólalását és pártolták az általa beadott határozati javaslatot, mely szerint a szerződés vétessék le a napirendről és dolgoztassék át a jelenlegi állapotnak megfelelően.

Kossuth Ferencz kemény szavakkal elítélte a kormány eljárását, a mely önálló rendelkezési jogunkat most is feladta.

Kegyetlenül bánt el a miniszterelnök álláspontjával **Horánszky Nándor**, ki először is az ellen tiltakozott, hogy a kormány hozzájárulásával valamely szerződést megkötni lehetne. Addig, míg az országgyűlés nem fogadja el a szerződéseket, azok egyszerű, minden hatályt nélkülöző írást képeznek. A mit a kormány most tenni akar, az egyenesen közjogi államesíny.

Apponyi Albert gróf záró szavaiban csak annyit konstatált, hogy a miniszterelnök ur az önálló intézkedésről szóló javaslat elfogadásánál elfogadta a nemzeti párt támogatását és szavazatát azzal, hogy az ő és Apponyi álláspontja között *eltérés nincs*, most pedig kisé, hogy a miniszterelnök ur felfogása mégis csak különbözött az Apponyiétól, de ez nem akadályozta őt abban, hogy a támogatást akkor elfogadja. Ez nem egyéb *esalásnál*. Hogy a miniszterelnök ily eljárásra képes, azt megfogja jegyezni a jövőre nézve.

Apponyi hangja szinte reszketett, a mikor e kemény dolgokat Bánffy arezába vágta, a ki megint azzal állt elő, hogy az önálló vámterület jogi alapon álló szerződést kötni. A többség természetesen az Apponyi határozati javaslatát elvetette.

A heves összekoceanás után nagy esendben fogtak hozzá több kisebb törvényjavaslat tárgyalásához. Fontos ezek között a **községi erdők állami kezeléséről** szóló törvényjavaslat, mely a ma is fennálló erdőtörvények jobb végrehajtása érdekében az államnak ad jogot, a községek s közbirtokosság kezében levő erdők kezelésének s üzemének szigorú ellenőrzésére s a kopár területek befásítására.

Ez a javaslat igen helyes, mert erdőségeink a szakszerűen kezelés hiányában s elhanyagolás miatt országszerte pusztulnak, kopár területeink kihasználatlanul maradnak, igen szükséges tehát, hogy hanyatló erdőgazdaságunk felvirágoztatása érdekében az állam is tegyen valamit. A Ház is elismerte ennek a javaslatnak a jó oldalát, melyet változatlanul elfogadott.

Több kisebb jelentőségű ügyet végezett el még a képviselőház; legközelebb a hitelszövetkezeti törvényjavaslatok kerülnek tárgyalásra.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Csalás. A magyar parlament megszavazta Ausztria kereskedelmi szerződését Japánnal. Mintha nem tudná a képviselőház, hogy Bánffy 1896 decemberében a vámszövetséget fölmondta, meg nem újította, 1897 december 31-én a szerződés lejárt, tehát megszűnt? Ez év első napjától fogva jogilag az önálló vámterület alapján állunk és pedig az 1867. 12. törvény-cikk világos rendelete értelmében, melyet elismert a Bánffy-kormány is. És mert jogilag a külön vámterület alapján állunk, ebből az következik, hogy Magyarország Ausztriával együttesen kötelezettséget harmadik állammal szemben nem is vállalhat. A magyar kormány — az ellenzék figyelmeztetése daczára — mégis megtette, hogy megszavaztatta Japánnak a közös vámterületű Monarchiával kötött szerződését. Ez a mi törvényeinknek megszegése, Japánnal szemben pedig a legközönségesebb esalás, mert ha a közös vámterület meg nem ujul, akkor Japánnal szemben az elvállalt kötelezettségeknek természetesen meg nem felelhetünk. Vagy talán úgy gondolkozott a kormány, hogy a közös vámterületnek ha török, ha szakad, ha a bőrünket adjuk is rá, úgy is csak meg kell lennie?! Hát akkor ez még czudarabb esalás, mert ma még senki fia nem láthatja előre, hogy kifogunk-e egyezni az osztrákokkal, csak az az egy, a ki tudja, hogy ez a két év óta folyó harez csupa komédia, melynek vége a kényszer-kiegyezés lesz, bárhogyan rugdalózzék is a magyar. És a ki azt tudva, maga is részt vesz a komédiában, az a legnagyobb esaló.

A kiegyezés. Minden arra mutat, hogy Ausztriával való kiegyezésünket ez év folyamán sem tudják nyélbe ütni. Az osztrák nemzetiségek ugyan — melyek nem régen még kígyót-békát kiáltottak reánk — engedékenyebben kezdenek pislogni a kiegyezésre, de ott lesz az akadály, hogy a kvóta-bizottságok nem tudnak megegyezni. Az osztrák bizottság — mint előre láttuk — a kereskedelmi szerződésben Magyarországnak ígért néhány kisebb engedményért nagy árt követel most a kvótában, úgy hogy a mi bizottságunk még csak komoly tárgyalásba sem állhatott vele. A kvóta-bizottság tehát nem teszi meg azt a szívességet Bánffynak, hogy kikaparja számára a tüzes gesztenyét, s így a két kormánynak kell foglalkoznia a kvóta-ügygyel, tekintve azonban az elmégesedett hangulatot, itt is, ott is, aligha zöld ágra sikerül jutniok. Eszerint nem lehetetlen, hogy Bánffy urék kifogynak minden további taktikából s mégis csak megvalósul földmivelőink s iparosaink régi óhajta: az önálló vámterület.

Szövetkezetek nagygyűlése. Múlt hó 30-án tartották meg országos nagygyűlésüket a központi hitelintézet kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek, még pedig ezutal valószínűleg az utolsó nagygyűlést, mert a szövetkezeti törvények végrehajtása következtében a jelenlegi hitelszövetkezetek szervezete is változáson megy

keresztül. Mint *Bernát* Istvánnak, a központ buzgó titkárjának jelentéséből vesszük, a szövetségi mozgalom igen szép eredményeket ért el a múlt évben is, a mennyiben a hitelszövetkezetek száma 350-ről 379-re emelkedett. Sajnos azonban, a kisiparosok körében igen lassan halad a szövetségi alakítása, holott e téren kellene a legnagyobb tevékenységnek uralkodnia. De az ipartestületek nem voltak képesek megfelelni azon feladatuknak, hogy iparos szövetségeket alakítsanak; ez irányban is a szövetségi törvényektől várunk üdvösebb eredményt.

Hogy ezek a szövetségi törvények gyorsan és czélszerűen végrehajthatók legyenek, a nagygyűlés azt óhajtja, hogy a felállítandó központi hitelszövetség a jelenlegi központ alakítsa át, a mi méltányos és czélszerű kívánság, mert a jelenlegi központ már ismeri munkakörét, sőt be is bizonyította, hogy üdvös tevékenységet képes kifejtetni.

A nagygyűlés után a hazai szövetségek központi hitelintézete mint szövetség tartotta meg évi közgyűlését s az igazgatóság ezuttal is igen szép üzleti eredménynyel számolt be. Az elmúlt évben az igazgatóság 30 új szövetséget alakított 4155 taggal és 9325 üzletrészszel. A központ által nyújtott váltókölcsön nem kevesebb mint 7 millió forint volt. Az évi nyereség 41 ezer forintot tett, a melynek fele 4 százalékos osztalékokra, fele pedig a tartalékalapok gyarapítására fordítatik.

Külföld.

Spanyol-amerikai háború.

A spanyolok veresége.

A spanyol s amerikai flották között az első összeütközés május hó elsején megtörtént, de még nem Kubánál hanem a Fülöp szigetek környékén, a melyek szintén spanyol birtokot képeznek. Itt támadta meg egy amerikai hajóraj a szigeteket őrző kelet-ázsiai spanyol flottát. Borzasztó tengeri harc fejlődött ki, melynek eredménye a spanyolok teljes veresége volt. Elvesztettek öt hajót s kétezer embert. Egy páncélos hajójukat felrobbantottak, kettőt felpörköltek! egy czirkálóhajó s egy ágyunaszád sérüléseket szenvedtek, hogy még menekülhettek, de ezeket maguk a spanyolok sülyesztették el, nehogy a győztes ellenfél hatalmába kerüljenek. Maga a spanyol tengernagy is hajóját elveszítve, véletlenül köszönheti menekülését. A spanyolok veresége tökéletes volt; kénytelenek voltak feladni a szigetek védelmét úgy, hogy a győzelem után az amerikai lett az ur Manilla, a Fülöp-szigetek fővárosa fölött s ezzel együtt az egész szigetesoport a birtokába került. Ez a szigetesoport tíz nagy s vagy ezer apró szigetből áll; összevéve kitesznek annyit, mint az egész Magyarország, a spanyolok vesztesége tehát jelentékeny.

A manillai tengeri ütközet azonban még nem döntötte el a háború sorsát. A Fülöpszigetek védel-

mére Spanyolország tengeri erejének csak egy kis részét fordította, a mely régi módi, faalkotmányu hajókból állott s flottája számra nézve is sokkal kisebb volt, mint az amerikaié, ágyuinak száma pedig félannyit sem tett ki. Így hát az amerikai óriási fölényben volt a maga új szerkezetű páncélos hajóival s óriási ágyuival, a melyek romboltak olyan távolságról, a honnan a spanyol még kárt nem tehetett. El lehet képzelni, hogy micsoda pusztítást végezhet egy újszerkezetű, nagy páncélos hadihajó ágyuja, a melynek csöve 15—16 méter hosszú, csövének belső átmérője 42—47 centiméter, egy-egy lövésre másfél métermázsza puszkapor kell s két mérföldnyi távolságra hord. A spanyolok sokkal tökéletlenebb ágyuk fölött rendelkeztek, mert hisz egyetlen jól felszerelt hadihajó előállítására milliók kellene, Spanyolorzágnak pedig tudvalevőleg abból van a legkevesebb. Így hát bátran elmondhatjuk ezuttal, hogy a pénz győzte le a halált megvető, hősi bátorságot. A spanyol nemzet rendkívül lesújtotta a veszteség hire; a népválóságos forradalmi hangulatban van, úgy, hogy a kis spanyol király trónja is erősen inog. A kormány azonban reményét még nem adta fel. Abban bizik, hogy tengeri erejének java meg van még s ez Kuba mellett majd kiköszörüli a csorbát. Kubáért még nagy tengeri harcra kell lefolynia, s a manillai veszteségéből még távolról sem lehet megállapítani, hogy a kubai igazi erőmérkőzésnél a spanyolé, vagy az amerikaié lesz-e a győzelem?

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük április hó végével lejárt és a kiknek mult számunkban postalványt mellékelünk, felkérjük, hogy ezen utalvány felhasználásával előfizetésüket megújítani sziveskedjenek. annál is inkább, mert ez az utolsó szám, a melyet ezen t. előfizetőink kapnak.

A király Budapesten. A király, május hó 9-én érkezik Budapestre, hol három hétig fog tartózkodni.

Emlékeztető az 1848 49-iki napokra. 1849 május 2. Kossuth kormányzó új miniszteriumot nevez ki, mely köztársaságainak, demokratának vallja magát.

1849 május 4. Görgei megkezdi Budavár ostromát.

1849 május 5. Szemere miniszternek az oláhokkal való alkudozása nem vezet eredményre.

1848 május 6. A nádor kieszközli Ferdinándnál, hogy Jellasicsot engedelmességre intse.

1849 május 6. Hatvani az oláhoktól elfoglalja Abrudbányát.

1848 május 7. Mészáros utasítja a hadsereget, hogy parancsot csak tőle fogadjon el.

1849 május 7. Perczel három helyen is megveri a szerbeket, kiknek amnesztiát ad.

Jégeső. Fogaras környékén ápril 30-án egy óráig tartó óriási zivatar és jégeső volt. Galambtojás nagyságú jég zuhogott, a mely a gyümölcsdus vidéken kiszámíthatatlan kárt okozott. A jég lábnyi magasan hevert az utcákon s a nép kétségbe van esve, mert ezidei termése teljesen tönkrement. — Kis-Jenőn, Nagy-Zerinden nagy zivatar és jégeső volt, a mely főleg a gyümölcsösökben nagy kárt tett. — Aradon szintén nagy nyári zivatar volt, mely Világos felé vonult, hol mogyorónyi nagyságú jég verte el a határt.

A krajczár sorsa. Csak a legkritkább eset az a mai világban, hogy a krajczárok sokadmagukkal összeverődve forintokat tegyenek ki a szorgalmas, takarékos ember zsebében. A krajczárok, de még a nagyobb pénznem is inkább a *széthuzók* csoportjába tartozik: inkább fogy, mintsem szaporodik. A krajczárnak azonban ütni fog nemsokára a végórája, a mint ez a pénzügyminiszter 40.918. számú rendelete folytán közhírré tétetik, hogy az ausztriai értékű 1, azaz egykrajczáros és félkrajczáros rézváltópénz a magánforgalomban csak 1898. évi június hó 30-ig fogadható el, az állami pénztáraknál és hivataloknál pedig csak 1899. évi december hó 31-ig fogadtnak el s hogy 1899. évi december 31-ike után azok sem névértékükben, sem anyagi értékük megtérítése mellett többé sem fizetéképpen el nem fogadtnak, sem be nem váltatnak. A böles miniszteri rendelet azonban arról hallgat, hogy a szegény ember pénzét, a krajczárt, mivel fogja helyettesíteni.

Felhőszakadás. A verseczi járás Jabuka és Mesics helységében óriási felhőszakadás és árvíz-veszedelem volt mult hó 30-án este 6 óra tájban. Az árkokban több méter magasságban gyült meg a víz, míg aztán kiszorult onnan és rázudult a falvakra. A víz a patak mellett lévő utcákban métermagasan állott és iszapjával ellepte a lakásokat és udvarokat. Fák és gerendák ropogva töredezték össze és torlaszokat emeltek az utcán. A lakosok a házak tetejére menekültek. Az utcái fák színtén menekülő emberek kapaszkodtak. Tüzoltóság és rendőrség vonult ki, hogy megmentésék, a mi megmenthető. Sok ház összedőlt, sok elpusztult.

Május elseje. Bimbónyitó szép május havának első napja csöndben mulott el, a nélkül, hogy a szuecilista izgatások következményeként a főváros kövezetét a vér pirosra festette volna. A fővárosban és kültelki mulatóhelyeken csöndesen szórakoztak az emberek, sörözgettek, borozgattak; zavargás, nagyobb csoportosulás nem volt sehol, mi jó részt annak köszönhető, hogy a mult hóban a nagyszáju szociálalista vezetők szürét a fővárosból kitette a rendőrség. Eddigi hireink szerint a vidéken sem volt semmi zavargás május elsején.

Szücs, meg a gólya. Szücs Flórián szt.-istváni szegény napszámos embert a mult szombaton, mikor a napszámból hazajött, azzal a hirrel lepték meg, hogy feleségénél a gólya járt és 3 egészséges fiut

meg egy jól kifejlett leánygyermeket hagyott nála. Ugy Szt.-Istvánon mint Baján most gyűjtést rendeznek a bő istenáldásban részesült szülők részére. Az anya a négyes ikrek daczára oly erősnek érzi magát, hogy azon tünődik: két hét mulva hova menjen napszámba?

A vasvilla. Ez a jámbor szerszám az utóbbi időben sokszor szerepel a vidék bünkrónikájában. Sepse községben Balog József földmives összeszólalkozott Jakab Jóskával valami fölött. Szó szót ért köztük, míg végre Balog elvesztette türelmét s a kezében levő vasvillával lecsapott teljes erővel a vele vitatkozó komára, a ki azonnal összeesett, fejéből patakzott a vér. A vasvilla fényét elvette a vér s valószínű, hogy Jakab Jóska élete is áldozatául esik a vasvillának, ennek a különben ártatlan szerszámnak.

Magyar iskola Eszéken. A magyar államvasut Eszéken alkalmazott közegeinek gyermekeit nem akarja kitenni annak, hogy magyar mivoltukból kivetkőzzenek; ezért már régóta magyar iskolát tart fenn saját költségén. A magyart, hála Isten, szapora fajtának ismeri az egész világ, ez bizonyult be Eszéken is, hol a magyar iskola immár szüknek bizonyult a tanulók befogadására. Derék eszéki magyarsaink most azon fáradsnak, hogy nagyobb hajlékot emeljenek az édesen zengő magyar nyelvnek. Sok szerencsét kívánunk hazafias vállalkozásukhoz.

Szökés a tébolydából. Még a temetők halottas szobáinál is van szomorubb épület, és ez a tébolyda, vagy jobb magyarsággal: örültek háza. Budapest mellett, a Lipótmező vadregényes részén épült az országos tébolyda, melyből az utóbbi időben egyre sürűbben szökődnek meg a lakók, a kiknek elméjére örök homály borult. A napokban ismét két szerencsétlen szökött el, kiknek az igazgatóság nyomát vesztette.

Megszentelem ruháit a keresztuton. A hajdu-nánási határban, elfogták a minap Horváth Etel, esztergomi születésű, 55 éves kuruzslónőt, a ki egy tiszapolgári hajadont, Énczi Annát minden ünneplő ruhájából s készpénzéből kifosztotta. A veszedelmes asszony néhány garas ára „varázspont“ vitt a leánynak. Azután így szólt:

— Szerelmessé teszi ez, könyörgöm, a kedvesét és magához bilineseli ez, lelkem, egész életére. De csak akkor, ha mindenét, a minek beese van, ruháit s más egyebet ideád nekem. Megszentelem azt elébb a keresztuton.

A fegyházviselt vénasszonyt egyelőre a tiszalöki járásbírótság börtönében helyezték el.

A nyolczórai munkaidő. Késő este egy koldus megszólítja a mellette elmenő urat:

— Kérek egy kis alamizsnát!

— Micsoda! — felel erre a megszólított ur — hát maga késő éjjel is koldul?

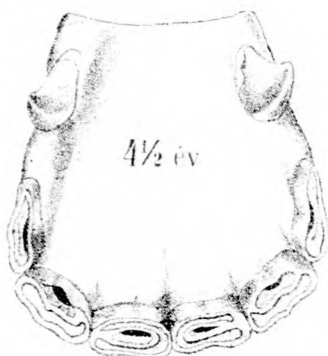
— Hja, kérem — mondja a koldus — nekünk még nincs nyolcz órai munkaidőnk.

GAZDASÁGI DOLGOK.

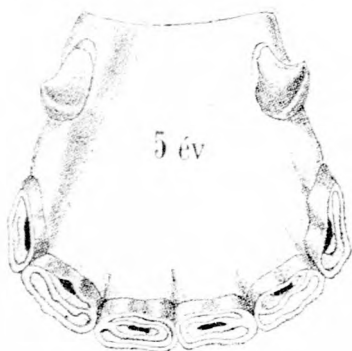
A ló életkorának meghatározása a fogakból.

II. (Vége.)

Kihull aztán újabb félév alatt a szeglet tejfogpár is és helyébe nő a kupás állandó, de az nincs egy sorban a többivel, úgy hogy tehát a 4 $\frac{1}{2}$ éves ló alsó fogsora olyan, a milyent a 4 $\frac{1}{2}$ évvel megjelölt kép mutat.

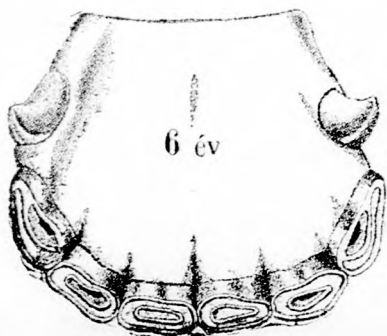

Öt esztendő után már az a ló, a melynek a két állandó sarokfoga is sorba nőtt oly módon, a hogy az 5 évvel jelzett rajz feltünteti.

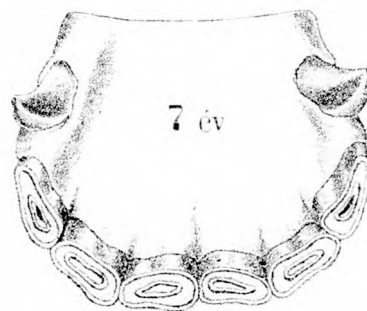

Most már tehát teljesen kiváltott és sorba nőtt fogu a ló s ezután az életkorára már csak a fogának kopásából lehet következtetni.

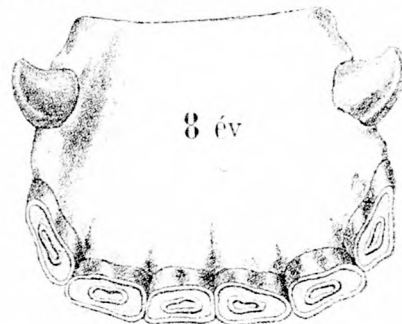
Természetesen azon fogakról kopik le leghamarább a kupa, a mely fogak legelőször megjelentek s azokról kopik le legkésőbb, a melyek legutoljára jelentek meg. Így tehát, mint a 6 évvel jelzett

rajz ábrázolja, nincs már kupa a legközbül álló két fogófogon a 6 éves korban, le van kopva a kupa a másik két közbülső fogról is a 7 éves korban, és a

szegletfogakról is a 8 esztendőskorban, a mint azt az illető számokkal jegyzett ábrák mutatják.

Ha megtekintjük jól az ábrákat, azt látjuk, hogy minden fognak a rágó felülete harántul tojásdad-alakot mutat. Ezt tudnunk kell, mivel a 8 esztendősnél *öregebb ló* fogaiban *sincs kupa*, így tehát abból igazodunk el, hogy a 8 éven túl már *más alakot* vesz fel a fog rágófelülete, t. i. előbb kerekdedet, aztán háromszegletest s végre fordított, vagyis visszás tojásdad-alakot.

Ezt nemcsak azért nem zavarom ide, most, mivel nem kérdezték, hanem azért sem, mert azokat is meg kellene rajzolni, erre pedig csak máskor lesz időm.

Monostori Károly.

Mire való a borona s hogyan és mikor kell boronálni?

II. (Folytatás.)

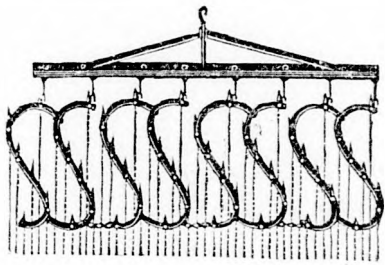
A középnéhez boronával, mikor rögöt kell törni, vagy tavasszal az őszi szántást felboronálni, olyankor úgy dolgoznak vele, hogy a boronát megrakják nagyobb fatuskókkal vagy megterhelik földeszakkal. Ezzel a középnéhez boronából ilyenformán egyszerű módon nehéz borona lett. Vetés előtt s vetés után való boronáláskor üresen jár a borona, éppen úgy a kikelt vetés megboronálásánál is.

Mikor szántást boronálnak, akkor a barázdákra keresztben kell járni a boronának, de ha ez nem lehet, mehet a borona a barázda hosszában is, csak-hogy ilyenkor kétszeri járatással lehet csak azt elérni, a mit a keresztben való boronálásnál egyszeri járatással érnek el.

Gyomirtásnál is előbb a barázdákra keresztirányban kell egyszer vagy kétszer járni a boronát s azután a barázda hosszirányában egyszer végigmenni, hogy a keresztbe való boronáláskor meglazított, feltépett gyomokat ez az utolsó boronamenet végkép kiszakítsa, felhossa és összehuzza.

Nedves, megázott földet mindjárt boronálni nem szabad, mert ilyenkor a borona ahelyett, hogy rögtön törne s a földet lazítaná, szétmázolja s összetömi a földet. De mihelyt a föld teteje megszikkadt, a borona ráereszthető, sőt ilyenkor nagyon hasznos is, mert ezzel a boronálással a földben visszatartjuk a nedvességet s az nem párologhat egykönnyen el.

Az őszi vetéseket tavasszal, mihelyt a föld kezd megszáradni s ha a vetés télen át nem fagyott fel s a gyökérzet már jó megerősödött, igen üdvös és hasznos dolog megboronálni. Ezt nem szabadna egy gazdának sem elmulasztani, hanem minden tavasszal, akár sűrű a vetés, akár nem, a boronát rá kell eresztetni. Nem baj az, ha a borona néhány szál gabonát ki is tép. Helyre jön a vetés az első eső után úgy, hogy sokkal szebben fog fejlődni s nőni mint

1. ábra.

az olyan, melyet nem boronáltak. Csakhogy jó ilyenkor lovakkal járni a boronát, az kevesebbet tapos a vetésen mint az ökör. Aztán még egyet jegyezzen meg magának a gazda s ez az, hogy a vetést boronáló ember ne nézzen hátra. Mert bizony nem szép látvány az olyan frissen megboronált vetés, de teljesen nyugodt lehet a gazda, hogy két hét múlva már tulnővi a boronálatlan vetést, erősebb lesz, szebb és több szemet hoz s végre nem dől meg olyan könnyen.

Mindezen munkák végzésére a többek közt a Laake-féle szántóföld-boronák is teljesen jól használhatók. Ilyen boronát mutat a mellékelt 1. ábra. Ennek, mint a rajzból is látszik, S alakra meghajtott gerendái vannak, melyekbe a boronafogak csavarral vannak beleerősítve, de úgy, hogy azokból könnyen ki is vehetők és élesíthetők. Két vagy három ilyen S alakú vasgerenda képez együtt egy boronát s egy borona nagyság szerint 3—4 ily tagból áll, melyek mind egy közös ferhéczre vannak akasztva. Ez a borona különféle nagyságban és nehézségben készül, úgy hogy mindenféle földre lehet megfelelőt találni köztük. Ezzel a boronával az összes szántóföldi boronálásokat el lehet jól végezni.

De nemcsak a szántóföldet és vetést kell boronálni, hanem a kaszálókat, és réteket is. Ezek is igen meghálálják a tavaszi boronálást és sokkal többet teremnek, mintha nem boronáltak volna. Hogy mekkora különbség van a megboronált és a boronálatlan tavaszi vetés közt, arról könnyen meggyőződhetik minden gazda a maga kaszálóján. Csak próbálja meg és boronálja meg jól a kaszáló felét, a másik felét hagyja úgy. Majd csakhamar meglátja mennyire jobban nő a takarmány a boronált részen mint a boronálatlanon.

(Vége köv.)

Vegyések.

A pénzügyminiszter a szövetkezeti biztosításért. Az a rut hajsza, a melyet a kenyéririgység által vezérelt biztosító intézetek az Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet ellen annak megalakulása óta a legpiszkosabb eszközökkel folytatnak, úgy hisszük, végkép megakad azon a pénzügyminiszteri leiraton, a mely a nevezett biztosító szövetkezetnek 100.000 forinttal gyarapítja az alaptőkéjét. A gazdaközönségnek hasznosabb szolgálatot nem igen tehetett volna a pénzügyminiszter, mint ezzel a segítségével, mert hisz a biztosítási díj egy második adó, annak csökkentése tehát elsőrangú feladat. Ezt a feladatot pedig csakis a szövetkezeti biztosítás oldja meg. A pénzügyminiszter ezen teljes elismerésre méltó lépése egyuttal legszebb jutalma azoknak a lelkes férfiaknak, a kik ez önzetlen alapításért oly erős megtámadtatásoknak voltak kitéve a részvénytársaságok részéről, melyek már a szövetkezet bukását is világgá kürtölték. A pénzügyminiszter jelentékeny segélye még nagyobb biztosságot ad a szövetkezetnél biztosítóknak. Reméljük, hogy a gazdaközönség most már minden alaptalan bizalmatlanságot félretéve, zömével fogja felkeresni ezen az ő érdekében létesített hasznos intézményt.

Tyuktetvek kiirtása a baromfiólból. (Felelet többek kérdésére.) Ha sok a tyuktetű, akkor az ól nem lehet tisztán tartva, azt csak gondolja a t. kérdéstevő. A hol az ól tiszta, ott tetű nincs. A tyuktetű ki-pusztítása nem nehéz dolog, de alaposan meg kell azt csinálni, ha eredményt akarunk látni. Mindenek előtt az ól fala leseprendő és 6%-os carbolos mézstejjel kimeszelendő, azután jól ki kell kénezní. A kénezésnél az ól jól elzárandó. A tyukok ülése alól a trágya kihordandó és a kert félreeső helyén jó mélyen elásandó. Ezután a helye forró luggal jól felloesolandó. A tyukokat egyenkint meg kell nézni s a melyiken tetű van, annak feje kupájára a taraj mögött egy borsónyi tetűsirt kell rákenni. Gondoskodni kell arról, hogy a tyukoknak homokkal és hamuval kevert porfürdőjük legyen. Ha ezeket megeselekszi, nem lesz tetves tyukja. De az ólat ki kell ám jól takarítani — alaposan. Hreblay Emil.

Megráltás.*)

I.

Az árraházba négy gyerek
A gondnok elé érkezett.
S szólt ifjú anyjok: «Nézd, ezek...»
«Elcitté atyjok a halál,
Itt, annyi árca helyt talál
E négy gyerek színd' árca már».
«Erőtlen zsenge kis koruk,
Szemök ne lásson még borot:
Vedd fel, hogy menjen jól soruk...»
«Kezem munkája képtelen
Fentartani őket, hidd nekem,
Uram! — magam is éhezem...»
Az árragondnok így felel:
«Nem árcák, s arra nincs e hely:
Két ór anyjai hő kebel...»

II.

Szűk udvarszobában a halorány asszony.
Gyermekei fölött bus fejét lehajtja:
«Minék is sűt rám még, irgalomnak attya.
Minék is, ha ezek sem vehetik hasznom
Szép napod? minék is már színén maradnom...?
Kétségbeesése újból egy eszme,
Lobban fel: «Megráltlak! ne legyetek veszre...»
«Tudjátok mit mondott, az a bácsi tegnap?
Az egész árcákra gondot visel szépen...
Önködik atyjátok odafenn az égben!
Legyetek szelídek, jók, az Isten nem hagy:
Önködik... te látod, jó Uram, ki fenn vagy...»
Elhallgat... elfojtja csukló zokogása,
Papiroost vesz és ír... aláuzza: lássa!

*) Székesfővárosi történet.

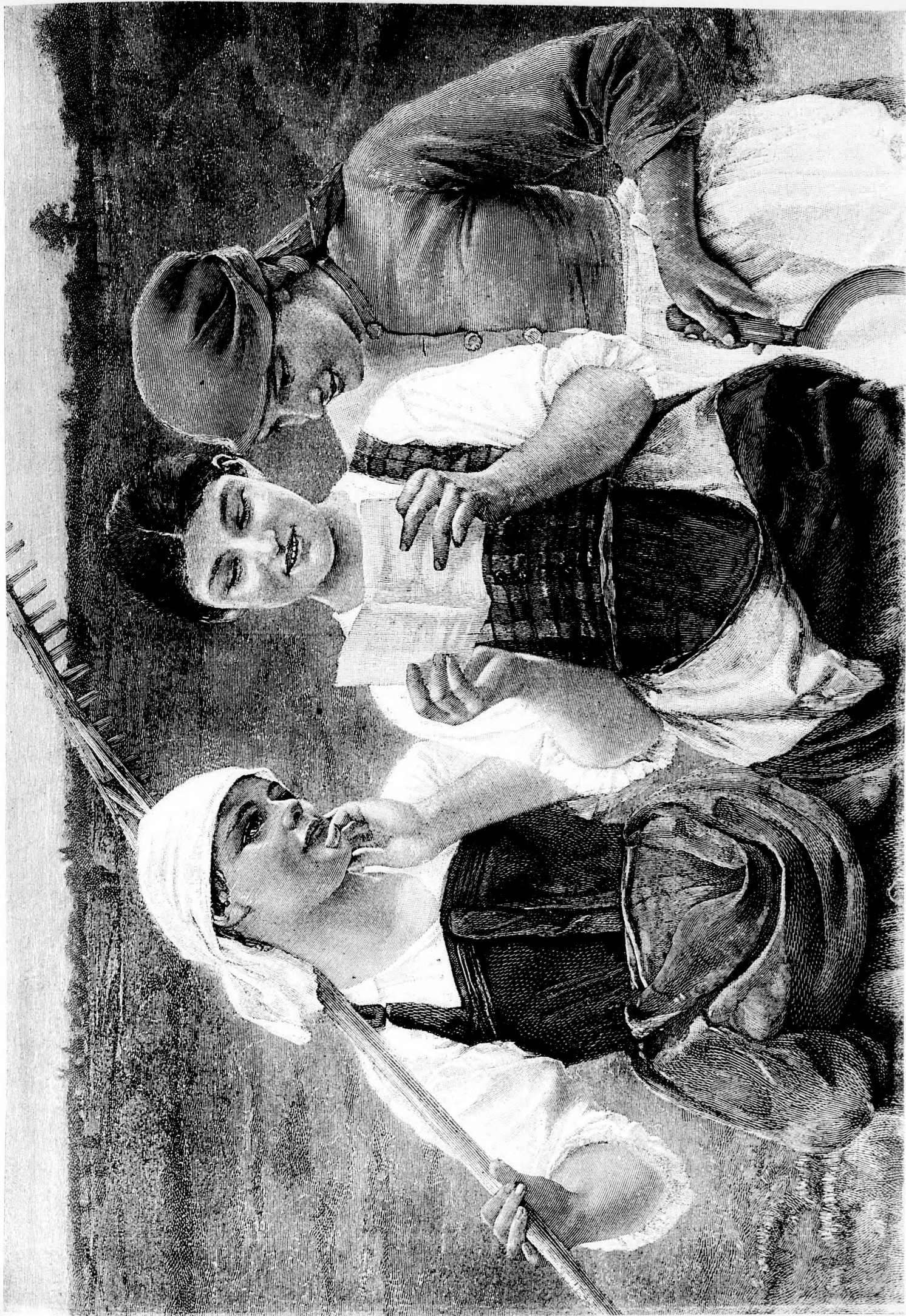
Távozik... de előbb összecsókolgatja:
Gyere Pista fiam! Édes Erzi lányom!
Gyuricám, Jézuskám, az Isten megáldjon!
Jánosom okos vagy... majd, az árcák attya
Megsegít, rátok néz... újra elakasztja
Göresős zokogása, sűrűn omló könnye,
S elmarad nyomában az ajtó küszöbje...
Az ajtó küszöbje nem hagyja, megfogja:
«Istenem, Istenem! erősíts meg engem...»
A legkisebb gyermek felsír: «Anyja, ennem!...»
Csókjával biztatja, ölelgeti sorba:
Nem lesztek már soká ebbe a nyomorba...
Nem lesztek ily árcák... nem, nem! Jó az Isten.
Kérjétek, kérjétek, hogy engem segítsen...»
Gyorsan megfordítja a zárban a kulcsot:
Imbolyog... valami sugja: vissza, vissza!
Térdre rogy: két kezét szívére szoritva
Reszkető, halorány ajkkal imát sugdos:
«Édes jó teremtőm! vidd el a kint, but... sok!»
Aztán erőt vesz... fut, mintha lenne szárnya,
Eltűnik a forgó, nyüzsgő emberárba...

III.

Szöke Duna halja,
Csapkodja a partot:
Takargat ringatra
Egy halorány arcot.
Csónakok oldódnak,
Ringanak elébe,
Parti dobogónak
Siet össze népe.
Szó esik a holtra:
«Csak egy szegény asszony?!...»
Rá, — ki partra hozta:
«Koldus! — semmi hasznom...»

Levél a zsebében,
Czimje: árraházba!
Szembetünöképen
Aláuzza: lássa!
Olvassa a gondnok,
Reszketre olvassa:
Okoz neki gondot
Annak foglalatja.
«A négy gyermek árca!
Most már anyjok sínesen:
Vegye fel a házba,
Áldja meg az Isten!
Két kezével áldja!...»

Petrus Jenő.

Hazafelé a rétről.

Az amerikai nemzetőrség.

A spanyol-amerikai háború kitérése alkalmából a világ figyelme ismét az északamerikai Egyesült-Államok felé irányult. E gyorsan fejlődött állam az ipari s mezőgazdasági haladás terén mesés gyorsaságot s erőt fejtett ki, méltó kiváncsisággal várjuk most, hogy a hadviselés körül vajjon megállja-e helyét, mert a mint tudjuk, az Egyesült-Államok minden más, csak katonai állam nem. Azt hisszük, olvasóink érdeklődésének teszünk eleget, midőn röviden ismertetjük e polgár állam katonai szervezetét.

Az északamerikai Egyesült-Államok állandó hadserege mindössze 20,000 ember, a kik nagyjából a vad nyugati részeken lakó indiánus törzsek ráncban tartásával vannak elfoglalva. Szükség esetén tehát az állam alig számíthat állandó hadseregére, miért is az unió minden államának meg van a maga nemzetőrsége. Illinois államnak, a melyben Chikago fekszik, pl. 5000 főnyi fegyveres nemzetőrsége van. Ez különféle ezredekre oszlik u. m. 3 gyalog-, egy lovasezredre s egy üteg pattantyusokra. Minden gyalogezred 2—3 századból áll, minde század 3—4 kompániából, ezek három sekezióból, ezek ismét 2—3 káplárságból állanak. Egy káplárság 7 közlegény.

A nemzetőrség tisztán önkéntesekből áll. A felfegyverzett gárdán kívül van még nem fegyveres nemzetőrség is, melynek minden fegyverképes polgár tagja. Ezek a rendes hadgyakorlatok alól fel vannak ugyan mentve, de alkalomadtán mind fegyverre szólíthatók. Ilyenkor egyszerűen elesipik a katonakötelest ott, a hol érik s bedugják valamelyik regimentbe.

Evvel szemben a fegyveres nemzetőrség csupa hazafias ifjakkól jó létre, a kik nagyjából a jobb kézművesek közé tartoznak s most is nagy lelkesedéssel szállottak szembe a spanyolokkal.

Ennek a nemzetőrségnek ugyanaz az egyenruhája, mint az állandó hadseregé: sötétkék kabát tarka vállrojtokkal, hajtókával vagy gallérral s világos kék nadrág. A sisakot csak parádében viselik, szolgálatban soha. A német diáksapkákhoz hasonló alakú sapkájuk színe szintén sötétkék. A gyalogosok sapkájának homlokzatán két keresztbe tett fegyver van, a fölött az ezred száma, alatta pedig a kompánia száma díszleg. A gyalogság a *Springfield Rifle* fegyverrel van felszerelve, a mely nem kis kaliberű, kitűnő hátultöltő, a melyet nagyon gyorsan lehet tölteni.

Az altisztek rangjelül minden karon két esikot s a nadrágon másfél centiméter széles oldalsávot viselnek. Ennek színe a gyalogságnál fehér, a lovasságnál sárga s a pattantyusoknál veres. A szerzsántnak karján 3 esikja van s nadrágsávja is szélesebb, mint az altiszteké. Az őrmester jelvényei ugyanezek,

csak hogy karján a esikok sarkában még egy kis négyszög van.

A magasabb tisztek izlésteljes sötétkék kabátot viselnek fekete sujtással. Vállrojtjuk keskeny szalagjai ferdén a gallér felé futnak, s ugyanolyan színűek mint az altisztek jelvényei. A másodhadnagynak vállrojtján csak egy üres mező van jelvényül, a hadnagynál aranyesik van e mezőben, a kapitánynál két aranyesik, az őrnagynál egy arany repkénylevel, az alezredesnél egy ezüst repkénylevel, az ezredesnél himzett sas, a brigadgenerálisnál egy aranyesillag az altábornagynál kettő, a tábornagynál, a mely rangnál magasabb nincs, három aranyesillag képezi a rangjelvényt.

A legénységnek nincs lénungja, kivéven ha hadgyakorlatokra, vagy mint most történt, hadi szolgálatra szólíttatik be. Első esetben szabad lakást és 1 dollárt, a másodikban 2 dollárt kapnak naponként és fejenként, még pedig a legénység az altisztekkel egyformán. A másodhadnagytól felfelé ugyanaz a fizetésük, mint a rendes hadseregbeli tiszteké. Gyakorlatot hetenként kétszer este 7 órától 11-ig tartanak. A parádéra csak halottak napján, a függetlenség ünnepén s egyéb nemzeti ünnepélyek alkalmával vezényeltetnek ki, nem úgy, mint minálunk. Czéllövési gyakorlatok önkénytesek s csak vasárnapokon tartatnak. A nagy hadgyakorlatokban, a melyek minden év nyarának derekán tartatnak, s két hétig tartanak, mindenkinek részt kell vennie. Az eskü minden egyes államra és az unióra szól.

Igen különösek az előléptetési viszonyok is az amerikai nemzetőrségnél. Őrmesterig az ezredes jóváhagyásával a kapitány lépteti elő az altiszteket; a hadnagyokat és a kapitányt pedig a *legénység választja* azok közül, a kik az illető ranghoz megkívántató vizsgálatot letették. A választást valamely magasabb tiszt vezeti. A választási előfeltételek és formalitások befejezése után felszólítja ugyanis az elnöklő tiszt a kompániát, nevezzon jelölteket, a mire tekintet nélkül a rangra, mindenkinek joga van. A jelöltek felállítása után titkos szavazás következik, melynek eredményét az elnök nyomban kihirdeti s egyuttal megerősítés végett a kormányzó elé is terjeszti.

Szolgálatban a fegyelem szigorú s a tisztelgés is épp oly feszes mint nálunk. A disziplína ellen elkövetett hibákat rendreutasítással, lefokozással, fogsággal és legvégül beestelenítő elboesátással büntetik.

Ha valahol lázongás keletkezik, a melynek elfojtására a rendes rendőrség nem elegendő, akkor a polgármester előbb a kerületi kapitányhoz (sheriff) fordul s felfegyverzett polgárságot kér és ha még ez sem elegendő, még csak akkor folyamodhatik egyenesen a kormányzóhoz, hogy vezényeltesse ki a nemzetőrséget. Ha azonban a nemzetőrség sem képes a helyzet urává válni, akkor a kormányzó az

elnökhöz fordul, a ki azután a helyszínére rendeli a rendes katonaságot. Legvégső esetben az elnök általános fegyverrehívást bocsát ki, a melyre mindenkinék fegyvert kell fognia s az állandó hadsereg keretébe beállania.

Ez történt most is. Ekként, habár az Egyesült-Államok tetszés szerinti számban volt képes haderőt mozgosítani, de a mint látjuk, hadserege katonai képzettségre nézve távolról sem versenyezhetik Európa egyetlen államának hadseregével sem. Tengeri erejével persze másként áll, mert kitünően felszerelt flottája s jó tüzérsége van. Ezeknek köszönheti a most kivívott manillai győzelmet is.

Képünkhöz.

Hazafelé a rétről. Szénát gyűjtöttek a réten a lányok s a mikor bevégezték munkájukat, fölhasználják hazafelé. A rétről begyalogolni a faluba nem valami rövid munka, mert belételek félóra, a mire hazaérnek, ám azért a szénagyűjtő leányok nem unják el magukat az uton. Nótázás közben elfelejtik a szénagyűjtés fáradságait s vigan gyalognak a mezei ösvényen. Mikor meg beleunnak a nótázásba, Panna előveszi a fehérbabos szoknya zsebéből az ő hűséges szerelmesének a baka levelét, a Jani gyereket, a ki Bosnyákország hegyes-völgyes vidékén szolgálja a császárt és Pannához írott levelében ugyanezek elveti a sulykot, azt irván, hogy valami bosnyák herceglányt akarnak ott a köves országban a nyakába sózni, debzon ő hü marad Pannához egész a sirig és egy esztendő mulva mint kiszolgált sarzsi hazatér és a falu kis templomában szóval is elmondja majd Pannának azt, a mit most a kantinasztalon írott ákombákomos levelében egyelőre csak — papiroson fogad meg. Mai képünkön remekül sikerült megfesteni a művésznek a hazatérő falusi leányok üde, vidám csoportozatát. Bizony ilyen Isten jókedvéből való teremtetésekhez még hűségesnek maradni sem nehéz dolog.

LEVELES-SZEKRÉNY.

D. M. urnak *P.-Kovácsi*. Építkezési engedélyért beadott kérvényeknek minden ivére 50 kros. bélyeg jár, a mellékleteknek minden ivére 15 kr. Az első fokú határozat ellen intézett felebbezés első ivére 1 fnt, a második fokú határozat ellen intézett felebbezés első ivére pedig 2 fnt bélyeg ragasztandó. Zsindely alatt mifelénk a közönséges fa-zsindelyt szokás érteni. Ha önnek a hatóság csak úgy engedte meg az új építkezést, ha azt esréppel vagy tűzmentes zsindelyvel fűdi, akkor ön fa-zsindelyt nem választhat, mert az nem tűzmentes. Az utóbbi alatt a hatóság valószínűleg palazzsindelyt vagy más hasonló anyagot értett. Különben nincs egyszerűbb dolog annál, mint közvetlenül a hatóságnál megtudakolni, hogy micsoda anyaggal kívánják tulajdonképen az épületet fűdetni. — B. I. urnak *Bizén*. Az 1883. évi XX. tetz. 16. §-ának 2. bekezdése szerint a vadászat gyakorlása közben a vetésekben, ültetvényekben vagy más gazdálkodási és erdészeti ágakban okozott minden kárért a vadászatot gyakorlók teljes kárpótlással tartoznak. A 7. §. szerint megkivántatik, hogy a kár a községi előljárásnak a kár elkövetésétől számítandó 8 nap alatt felvehető és céljából bejelentessék. — D. L. urnak *Királyháza*. Kérdésére lapunk gazdasági rovatában válaszolunk. — 1349. sz. előfizető. Barázdas szomszédjának az az eljá-

rása, hogy az ekével az ön luczernásán fordul meg, mezőrendőri kihágást képez. Jelentse fel tehát ezen kihágás miatt egy a cselédet, mint a gazdáját, mert az okozott kárért az utóbbi is felelős. — **Klein Emil** urnak. A kértett képviselők közül Lukáts Gyula, Lits Gyula, Várossy Gyula, Kalocsay Alán, Visontai Soma és Luby Géza a függetlenségi, Siskovits Tamás, Semsey László, Rohonczy Gedeon, Nagy Gyula, Ábrányi Kornél, Teleki Samu és Baresay Domokos a kormánypárthoz tartoznak, Förster Ottó és Sima Ferenc pedig pártonkívüliek. — **Csábi Pál** urnak. A küldött énekeket áttettük a „Patria” nyomdához, a honnan értesítik, hogy azoknak 50 példányban való kinyomatása mibe kerül s ha megegyeznek, mihamar nyélbe ütük a dolgot. — **Kádár Gyula** urnak. A „Népvezér” cz. lapoeska megbukott és eltűnt a föld színéről. Nem lévén, a ki helyt álljon a lapnak előfizetői irányában fennállott kötelezettségeért, bottal üthetik nyomát az előfizetési díjaknak. Tessék arról egyszerűen lemondani, mert úgy sem juthat célhoz. — **Dittler József** urnak. Hogy valaki tisztú vizsgát tehessen, előbb meg kell szerezni az önkéntesi jogot, a mihez érettségi bizonyítvány vagy valamely felsőbb intézet elvégzése szükséges (gazd. tanintézet, kereskedelmi akadémia stb.) Azután csak az önkéntesi év leteltével következik az a vizsgálat, a melyet ha az önkéntes úgy gyakorlatilag, mint elméletileg sikeresen kiáll, tartalékos tiszté nevezik ki. Mint látja, a IV. polgári iskola még az önkéntesi jog megszerzésére sem elegendő. — **Kováts Zsigmond** urnak. Levelét áttettük a „Hangya” fogyasztási szövetkezet igazgatóságához, onnét hamarosan fog választ kapni. — **Gondi Géza** urnak. A Molnár István-féle „Fatenyésztes” című könyvet egy korona beküldése ellenében Molnár István ur is elküldi. Címe Budapest, földművelésügyi miniszterium. — **Bánkövy S.** urnak. Az ürgék pusztítására a kiöntésnél jobb szert nem tudunk ajánlani, mert a mérgezés ellenük semmit sem használ, csapdával sem lehet őket összefogdosni, mert nem mennek rá. — **Takáts Sándor** urnak. Sem a tulajdonos, sem a bérlő a fákkal beültetett mesgyéből nagyobb területre nem tarthat igényt, mint a mekkora a tulajdonát képezi. Ha mégis szomszédos társát birtokának használatában akadályozná, vagy jogtalanul más földjéről hasznot venne le, úgy a járásbírósnál kell beperelni. — **J. K.** urnak. Amit levelében ír, az szomorú bizonyosága annak, hogy az életben a legjobb szívű embereket is szenvedés érteti. A szülőknek tényleg joguk van vagyonukkal úgy rendelkezni, a hogy akarnak, ha elég szívük van, hogy egyik gyermeküket a másik kárára gyarapítsák. Egyéb-ként a fiu nevére írt 10 holdat senki sem veheti el. A többi vagyonban pedig még ha a szülők akár végrendeletileg hagynák is a leányukra, a fiunak a törvényes köteles részre mindenkor igénye lesz, különösen akkor, ha be fogja bizonyítani, hogy atyával együtt gazdálkodván, a birtok gyarapodása egyenesen az ő szorgalmának tulajdonítható.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.	
Szőcséplők	Pontos cím: ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR
	részvénytársulat BUDAPESTEN.
Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.	
Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavagó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.	
RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.	
Szecsavagók	Morzsolók

Tréfás kérdések.

Bartosik Bertalan-tól.

Mi az:

1. Két feje s hat lába van, de csak négy lábra van szüksége?
 2. A szegény ember mindennap látja, a király ritkán, az Isten, ki mindenható, sohasem?
 3. Míg az ember keresi, addig valami, de ha már megtalálta, akkor megszűnt lenni.
- Azok között, a kik e három kérdésre helyesen felelnek meg, egy regénykötetet sorsolunk ki.
- Megfejtési határidő május 16.

Lapunk 17. számában közölt számrejtvény megfejtése:

A hon nevét, a drága szent hazát,
Szívednek legtisztább helyére zárd.

Petőfi.

Helyesen fejtették meg: Nikodem Vilma, Nagy Ida, Terbes Sándorné, Veér Lajos, Gombkötő N. János, Kell István, Palánki József, Nagy Menyhért, Fokus István, Heller Udo, Fokus Ferencz.

A sorshuzásnál Fokus István ur (Szeged) neve jött ki elsőnek, a kinek a kifizött jutalom gyanánt Jókai Mór: „Dekameron”-jának egy kötetét küldöttük meg.

Budapesti placzi árak.

Budapest, április hó 30-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg tiszavidéki 12.85 frttól 13.65 frtig, pestvidéki 12.80 frttól 13.60 frtig, fehérmegyei 12.85 frttól 13.65 frtig, bácskai 00.00 frttól 00.00 frtig, bányai 00.00 frttól 00.00 frtig.

ORSZÁGOS MAGYAR

KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrassy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Pöspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítva fel a megfelelő kinstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló jégbiztosításokat

is és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **dijengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek.**

Rosz 70—72 kg. 8.80 frttól 8.90 frtig.
Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 6.60 forinttól 6.90 frtig
égetni való 62—64 kg. 7.00 frttól 7.50 frtig, sörfőzdei 64—66 kg. 8.00 frttól 9.50 frtig.
Zab 39—41 kg. 6.90 frttól 7.20 frtig.
Tengeri 78—82 kg. 5.40 frttól 5.50 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	20.60	20.20	19.90	19.20	18.80	18.30	17.60	15.60	13.50

Buzakorpa, finom 4.00—4.20, durva 4.00—4.15 frt zsákkal együtt
Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 270—295 frtig; *gyenge minőségűért* 200—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökor jobb minőségű, mm.-ként élősúlyban* 27—31 frtig, *hízott magyar és tarka ökor középmínőségű* 29—26 frtig. *Fejős tehén, magyarfajta* 100—180 forintig, tarka 85—145 frtig darabonként. *Élő borju* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 32—44 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 46—60 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 59—60 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 58—59 frt.

Baromfivásár. *Lud*, sovány, páronként 2.00—3.00 frtig, *kacsa* 2.50—3.50 frtig, *tyúk* 1.20—1.80 frtig, *csirke* 50 kr.-tól 140 krig, *kappan* 2.60—3.00 frtig, *pulyka* 3.50—5.00 frtig.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 2.30—2.50 frt. *Szalonna* 80—85 krajczár. *Vaj* Ia. 110—120 kr., IIa. 100—110 kr. *Olasztott vaj* 60—60 kr. *Méz sárga csurgatott* 40—70 kr. *Burgonya sárga* 2.65—3.50, *rózsa* 2.60—3.20, *közönséges* 75—85 kr., *paprika* 30—50 frtig, *hüvelyes paprika* 18—52 frtig métermázsánként.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 19.00—24.00 frt, *feljavított juh* 18—11 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Egyéb magvak: *mák* 24—34 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.90—7 frt, *apró* 7—11.00 frt, *tarka* 6—6.60 frt, *lencse* 8—9 frt, *borsó* héjas 10.50—13.60 forint, *köles* 4.75—4.75 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repce* 13.00—13.50 frt. *lőhere* 45—50 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Régi széna* 2.00—2.60 frt, *muhar* 2.00—2.70 forint, *zsupszalma* 1.80—1.90 frt, *alomszalma* 1.30—1.30 frt.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 11—18 kg-ként 84—92 frtig, *tehénbőr száraz* 84—92 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—37 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—41 frtig. *Juhbőr gyapjas*, páronként 32—34 frt.

Nincsen párja a kerek földön

a legfinomabb kétszer edzett prima népszerű

ezüst aczél korona-kaszának.

Vetélkednek vásáros üzerek, kereskedők, kik hóshirdetésekkal bódítják a népet; szédeltető ügynökök, kik házról-házra járnak; egekig érő tántorító ígéretekkel, ciffrán befestett, közzörűt, lajozott, delejzett, megisten tudja, hogy és mint nevezett kaszával a jóhiszemű gazdákat elámitják és lelketlenül becsapják.

Szükséges tehát tudni, hogy az **ezüst aczél korona kaszák** a legnemesebb érczekből vegyített legdrágább aczélból, fagygyuban vannak kétszer edzve, melynek következtében a kasza tartóssága és vágó képessége oly magas fokra van emelve, hogy valamennyi más gyártmányt minden tekintetben túlhalad.

Ezen kaszák előnye a következő pontokban vannak összefoglalva és pedig:

1. Rendkívül gyors és könnyen kezelhető, különös röpké csapora vágósnak, mintegy tolla könnyűségűek.
2. Csoríthatatlan éles állandó élűek, kettesreosen edezett ezilárd minőségűek, ugynevezott verseny kaszák.
3. Felotte ruganyos tartósságuk, mely a legkeményebb munkában is kitartó, majdnem elpusztíthatatlan.
4. Egyszeri kalapálás több napig is elég, egy hőszűréssel pedig 100—100 lépésre elegendő, és egyaránt könnyen vág.
5. Minden tekintetben jobb, ezüstacérból, munkaképesebb és olcsóbb mint bármely kasza, mert még a bádogat is keresztül üti, a nélkül, hogy megsebesülne.

Az ezüst aczél korona kaszák következő ár és nagyság szerint vannak rendezve és pedig:

70 cm.	75 cm.	80 cm.	85 cm.	90 cm.	95 cm.	100 cm.
90 kr.	95 kr.	1 frt.	1 frt 10 kr.	1.20 frt.	1.30 frt.	1.50 frt.

Jótállási bárca:

Minden egyes kaszáért jótállást nyújtok, a mennyiben esetleg hibás példányért egy új kaszát szolgállok.

Kedvezmény:

Minden 10 kasza után egy kasza ráadás adatik. 50 drb kaszát a magam költségén szállítok utolsó vasúti állomásig 10 drb ráadással.

Aczél üllő és kalapács 85 kr. Kaszakövek drbja 15 és 25 kr. Megrendelések postautánvétel mellett eszközöltenek, kezesség mellett csupán csak válogatott kitűnő minőségben. Ezüst aczélkoronás kaszák gyárlaktára:

J. FERETÉ, Bécs, V., Rüdiger-utca 1/E.U.

Mult évi forgalom: 25,223 mm.

Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

A bejelentéseknek eléggé korán való beérkezése esetén a czég annál nagyobb versengést biztosíthat ezen aukcziók részére, mivel még a téli hónapokban ébreszti a bel- és külföldi vevők érdeklődését.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

A NAGY KRACH!

New-York és London nem kimélték meg az európai száraz-földet és ezért egy nagy ezüstárú-gyár indítva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munká-erő egy kis kárpótlása ellenében eladja. Én meghatalmazva vagyok ezen megbízást teljesíteni. Én tehát bárkinek megküldöm a követ-kező tárgyakat pusztán a kárpótlásért, **6 frt 60 kré**t; és pedig:

6	darab	finom asztali kést,	valódi angol pengével,
6	"	amerikai szab. ezüst vellt	egy darabból,
6	"	"	evőkanalat,
12	"	"	"
1	"	"	kávéskanalat,
1	"	"	levesmerőt,
1	"	"	tejmerőt,
2	"	"	tojás-serleget,
6	"	angol Viktoria-tálca,	
2	"	igen hatásos gyertyatartó,	
1	"	teaszűrőt,	
1	"	finom cukorporzó	

44 drb összesen **6 frt 60 kr.**

Mind e fenti **44** tárgy előbb 40 forintban került s most csak **6 frt 60 kr.** minimális áron kapható. — Az amerikai szabad. ezüst egy kívül-belül fehértém, mely ezüst színét 25 esztendőig is megtartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás. Kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt, bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

alkalmi és nászajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-NÁL az egy. amerikai szab. ezüst-
gyárak főügynöksége
Wien, II., Rembrandtstrasse 19-17. Telefon 71114.

Szétküldés a vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez **TISZTÍTÓPOR 10 kr.**

Valódi csak az oldalát látható védjeggyel (egészségi fém).

Kivonat az elismerő levelekből:

A küldeményt megkaptam s nagyon meg vagyok vele elégedve, kerem meg egy küldemény remek garnitúrát 6 frt 60 kréért. Kolozsvár, *Báró Bánffy*né.

A remek garnitúrával teljesen meg vagyok elégedve. Laibach, *Bartusch Ottó*, kapitány a 37. gyalogezrednél.

A küldeményt megkaptam és azzal teljesen meg vagyok elégedve, kérek még egy ugyanilyen küldeményt. Bozovics, *Keresztes Sándor*, főszolgabíró.

Horváth István

mezőgazdasági és varrógépek, órák és óralánczok gyári raktára **BERUHIDÁN.**

Jelige „Győzzön a jobb!”

Nyilvánvaló dolog, hogy fényüzési s kényelmi cikkek tárgyában bővelkedik társadalmunk, de hogy a testi erőt igénylő nehezebb munkák megtételére hivatott egyének könnyebbségéről és kényelméről aránylag gondoskodva lenne, amilyen például általában a **kaszálás**, az még manapság is a forró óhajok közé tartozik.

Több évi beható kutatás után egy stájer és egy angol gyárosnak sikerült ezüst-angol-acézel mes'erségben uton való összekeverés által oly jeles kaszákat előállítani, amelyekről teljes joggal elmondhatni, hogy velők kényelmesen, önmegkímélőleg, jászva lehet dolgozni.

Ezen párjukat ritkító kaszákat

„Kossuth Lajos kaszák“-nak

nevezik, mely hangzatos elnevezést méltán meg is érdemlik, mert egyszeri kikalapálás mellett három napig tartó legerősebb hegyifü-kaszálás után is megtartják csorbitatlanul vágó élüket, naponta csak kétszer-háromszor kell megfenni s szerfölött könnyűek.

Magyarországon a „Kossuth L.” kaszákból mult évben körülbelül egynegyed millió darab kelt el, amit beigazol azon tényállás, hogy amely községekben kézen forognak és ismeretesek a jeles kaszák, ott kizárólag csak „Kossuth L.” kaszákat rendelnek meg, még pedig tömegesen s másfélüket ajándékba sem fogadnak el.

A „Kossuth L.” kaszák árai:

70	75	80	85	90	95	100	cm. hosszu
— .80	— .85	— .90	— .95	1.—	1.05	1.10	frt o. é.

Tíz drb. megrendelésnél a gyűjtő ráadáskép egy ingyen drbot kap bérmentes elszállításal.

Méltóztassék tehát a nagyérdemű gazdaközönségnek a fentebbiek valódiságáról magának meggyőződést szerzendő, elől-járóban kísérletképen csak egy próbarendelményt czéggemnél megtenni, amely a nem tetszőket cserében visszaveszi s biztos vagyok benne, hogy jövőre minden más fajta mellőzésevel kizárólag csak a „Kossuth L.”-féle kaszákat fogja használatba venni.

Az érdeklőzősség s egymáshoz való keresztény felebaráti jóindulat azt sugallja, hogy minden szükségleteinket csak a legkitünőbb, legegyszerűbb, mint legjánlatosabb eszközöket hozzuk közforgalomba, szem előtt tartva azt, hogy keresztény gyár gyártja s keresztény czég hozza azokat forgalomba, miért is ez első sorban felkarolandó és pártolandó, nem pedig holmi Jordán-féle svindlerkereskedő iparlovagok, kik a saját maguk előnyét, nem pedig a testvér magyar gazda érdekét tekintik.

Kérem e részben a m. tiszteit gazdaközönség szíves pártfogást, egyidejűleg adva kimerítően tájékozta-ó értesítést, hogy cséplőgépek, bakerrosták, vető-, szecsavágó- és daráló-gépek, saccékék s egyéb e szakbavágó tárgyak (valamennyi szolid angol-acézel gyártmány) mindig készletben tartatnak czéggemnél s olcsóbban adatnak el, mint bármely más czégeknel, keveset mondva: 20 százalékkal és jutányosabban, sőt előnyös részletletetés mellett is kaphatók és beszerezhetőek, mely után szíves szolgálata-készen állva, vagyok a nagyérdemű gazdaközönségnek

hazafiui tisztelettel

Horváth István.

MÉHÉSZE T

a legszebb foglalkozás.

Kérjen

Képes árjegyzéket
(ingyen).

JOÓ ISTVÁN

kereskedelmi méhtelepéből

Komárom.

— 3 havi hitel. —

Kurcz Lipót és Társa

photocinkográfiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. után.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithográfiailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Videki megrendelések pontosan és futányosan eszközöltetnek.

Tessék figyelni.

A tisztelt gazdaközönségnek egy nélkülözhetetlen és legtöbbször használt eszköze a kasza, a jó kasza egy kincs; a rossz kasza egy olyan nyag, a mely nem érdemli meg, hogy kézbe véssék. Mindenki meg van érőlvőződve és mégis vakon hisz a czifra nevekkel felavatott kaszában és magukat még magasztaló elárúsítóknak. Az egyedüli kasza, mely eddig minden tulajdonosát várakozáson felel kielégítette,

a Szent-Antal

kasza,

mely méltán megérdemli a nép kaszája ezimtet, mint a hogy sok vidéken nevezik.

Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatraméltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönség kívánásának, mert a „Szent-Antal” kaszának erős nyaka, igen vékony pengéje van és egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva; nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ezáltal a kasza hátulja rendszeren lágyul.

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal” kaszával nem jöhet elő, mert az már ki van kalapálva és kiprofálva lesz a gazdaközönség által.

A „Szent-Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyetlen kaszáló-fésszel 120-150 lépésnyire akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi fűben is kaszálni.

Minden darabért jóállást kívánok és a meg nem felelőt kicserélem. A „Szent-Antal” kasza ára:

70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú.
1 frt.	1.05 kr.	1.10 kr.	1.15 kr.	1.20 kr.	1.25 kr.	1.30 kr.

5 darab rendeléssel a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendeléssel egy kasza ingyen. — Megrendelhető:

SOHR JÓZSEF urnál Somogy-Szill.

Képes árjegyzéket ingyen küldök.

Hazánkban a kaszákéskedők nagy mérvben üzik a szédőlgést és az üze kedést. És miután a „Szent-Antal” je yú kaszával, melynek híre réptelen bejutott az eg sz országot, a szédőlgőknek egy kissé a körmükre koppantottam, azt mindenféle fufanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent-Antal” kasza. Ezzel szemben kijelentem, hogy Magyarországon sem ügynököt, sem elárúsítót nem tartok és a valódi „Szent-Antal” jegyű kasza csak nálam kapható.

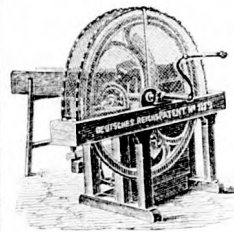
SACK RUDOLF egyedüli képviselője Magyarországon

Propper Samu

Budapest, Váci-körút 52. sz.

Előre boesátva, hogy *Sack Rudolf világhírű gyártmányai eredeti minőségben csak nálam* kaphatók:

Ajánlom közkedveltségü egyetemes és többvasu ekéimen kívül sík és dombos talajra egyaránt kitűnően alkalmas sorba- és szórvavető gépeimet

szecskavágó-,

répavágó-

gépeimet.

Kézi, járgány- és gőzhajtásra **járgányaimat,**

a jelenkor legjobb **takarmánypároló**

készülékemet s minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Minderről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év közti időre **készpénzben**. Birtokos felmondhat, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csakely kamattal tőke is törlesztetik. — **Lebonyolítás legrövidebb idő alatt.**

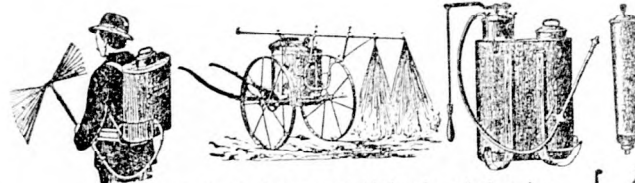
— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. — **Semmi előleges költség.**

Minden felvilágosítás **díjtan**. Beküldendő esakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

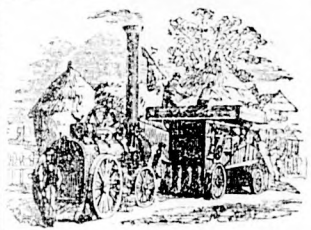
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, hatóságok, testületek és a legtekintélyesebb földbirtokosok által okmány szerűleg ajánlva van.

Permetező, kihúzható légkazánnal, kocsira szerelt nagy permetező. — **Tamaszul szolgáló övszíjat permetező hordásánál.** — **Lámpát a szőlőmoly befogására.** — **Lövélő dardát a szőlőmoly ellen.** — **Széküreg fecskendőt, kenporozót stb.** — **Gyári áron szállít**

IG. HELLER, Bécs, II., Praterstrasse 49.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítészet

Budapesten, V. ker., Külső váczi-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigénye ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” örlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vāmörló-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák feiállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bergl Simon ur

Somogy-Szillban, a

„SZENT-ANDRÁS”

jegyü ezüst-aczélkaszák egyedüli szétküldője.

Képes árjegyzéket és gyűjtő-ívet — ki egy levelező-lapon hozzá fordul — bárkinek ingyen küld.

Együttal bemutatok néhány köszönő- és dicsérő-levelet:

Tek. Bergl Simon urnak, Som.-Szil.

Kérem azon jó kaszáiból ismét 9 drb. 80 cmt. és 1 drb. 85 cmt. azonnal postán, utánvétellel küldeni, mert az eddigiek nagyon jók lettek, remélem, mostani rendeléseim is jók lesznek, ha a nép kipróbálja, még többet is rendelek.

Tisztelettel

Farkas István, Jász-Apáti.

Ezennel megrendelek Bergl Simon urtól jótállás mellett, összesen 25 drb. kaszát és 25 drb. fenőkövet, 75 emterest, a nevek ráírásával, de csakis Szent-András legyen, mert Szent-Andal nevűt nem fogadok el.

Tisztelettel

Szabó József, Köpecz.

Tekintetes ur!

Tessék kérem 13 drb. 85 cmt. kaszát küldeni, de jót, és majd fogok rendelni 30 drbot, hogyha bevált kaszát küld, mert hallottam jó hírnevét és már több embert összegyűjtöttem.

Tisztelettel

Máté Mihály, gépész-kovács,
Magyar-Szék.

Tekintetes Bergl ur!

A mai postán ismét megrendelek öntől 6 drb. kaszát, mely Szent-András jegyü legyen, ne hogy úgy járjunk, mind akik Szt.-Antal jegyüt rendeltek, kaszáit igekeztem földmives

társaim között ajánlani, de többet nem bírtam gyűjteni, mert félnek, hogy úgy járnak, mind akik nem öntől rendeltek.

Hazafias üdvözlettel

Hegedüs Mihály, Csongrád.

Tisztelt uram!

Kérem, ha lehet, a következőket 1 drb. ráadással elküldeni, mivel a sok bécsi ügynök elárasztotta olcsó kaszáikkal a népet náluak is és mint megbánták, hogy így becsapódtak, miután az ön Szt.-András kaszái igen jók, kérem alássan küldeni 5 darab 80 cmt. á 1 frt.

- 1 gyémánt élesítő 50 kr.
- 1 ülő és kalapács 80 kr.
- 1 amergani kaszákó 25 kr.

Tisztelettel

Ádám János.

Bukovina, Józseffalva.

Igen tisztelt Bergl Simon ur, Szill.

Miután már több aratók ajánlották az ön kaszáit, tehát próbára most nem rendelek többet, csak 2 darabot a Szent-András kaszákból, mert én mint gyűjtő, magam is hoztattam a híres Villám-kaszákat, de csak annyit ér, mint egy 20 kros csalán-kasza, meg a mult évben szinte hoztattak Sohr József somogy-szilli kereskedőtől 10 darabot, de csak kettő vált be, kérve kérem Nagyságodat, hogy jó kaszát küldjön a nyáron, kell 70 darab.

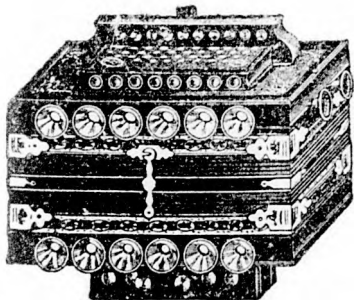
Tisztelettel

Doktor István, földmives,
Mindszent.

STOWASSER J.

császár és királyi udvari hangszerész

BUDAPEST, II., Lánczhid utca 5.

Saját gyártmányu fuvó, vonó és ütőhangszereiről, czimbalmairól és mechanikai zenélő-műveiről nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

Elpusztíthatatlan erős orgona-harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó, és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítanak.

A cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség zenekarainak egyedüli szállítója.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minősége: Jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett

Medve védjeggyel

valamennyi nagyobb vidéki

fűszer- és vaskereskedésben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, amely csomagok ragasztva, a medve ábrával és a **MAUTHNER** névvel vannak jelölve, úgy a mint a rajz itt mutatja.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a világ legjobb s eddig felülmulhatatlan és legtökéletesebb, a tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép a „VERMOREL“-féle valódi

ECLAIR

peronospora permetező mely eddig minden versenynél az elsődíjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő szövetkezetünkél.

Ára 20 forint csomagolással.

AUSSIGI I^a „RÉZGÁLICZ“

jegezekben vegytiszt a peronospora elleni védekezésre a gyakorlatban eddig legjobbnak bizonyult gyártmányt és egyéb permetező anyagokat szavatolás mellett, úgy szintén „Raffia hancsot“, legjutányosabb árban ajánlunk.

MEGJEGYZÉS.

Szőlőpermetezés céljából szövetkezetünk által szállított és igazolványunkkal ellátott rézgálicz küldeményeket a M. Á. Vasutak circa 40% díjkedvezményvel szállítják.

I^a Rézgálicz 98-99%

jegezekben és örölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

chilisalétrom,
kénsavas-káli,
kénsavas-ámmon,

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket legjutányosabban ajánl:

a „Hungária“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körút 21.